

ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА У ФУНКЦІОНУВАННІ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Большая О. В.
(Полтава, Україна)

Щоденне ефективне функціонування освіти країни вимагає наповнення освітнього ринку праці висококваліфікованими фахівцями з менеджменту освіти, які акумулюють у собі такі професійні складові: розвиток національної ідеї вищої освіти, основа якої полягає у збереженні і примноженні національних освітніх традицій; наповнення змісту професійної підготовки новітніми матеріалами та впровадженням сучасних інноваційних технологій навчання, що засновані на високому рівні інформатизації навчального процесу; отримання професійної підготовки засноване на вивченні світових економічних систем.

Сучасний економічний розвиток держави потребує енергійних, економічно підготовлених, креативних та творчих менеджерів, що мають навички ефективного управління виробничими процесами.

Важливим завданням державної політики у сфері освіти є процес надання високоякісних освітніх послуг основою яких є знання та творчі здібності особистості, які є основою її подальшої професійної реалізації.

Розгляд сучасних напрямів науки управління базується на усвідомленні принципових змін у характері функціонування та зовнішньому середовищі сучасних освітніх організацій тісно пов'язаних з процесами глобалізації та застосуванням сучасних інформаційних технологій, інноваційною спрямованістю та підприємницьким типом управління [1].

Наука управління за останні десятиріччя пережила глибокі зміни та трансформації у своєму розвитку. Вдосконалення управлінської практики стало можливим завдяки прогресу в системі інформатизації. Світова економіка вступає в нову фазу, засновану на інформаційних технологіях, акцент переноситься на управління, зв'язок, комунікації, зростає роль не тільки матеріального, а інтелектуального капіталу, що формується завдяки знанням та інформацією та поєднує науковий потенціал організації, інтелектуальну працю та інтелектуальну власність, культуру управління і праці робітників, організаційну структуру, кваліфікацію персоналу, тобто ті чинники, які забезпечують підприємству лідируючі позиції. Основними завданнями у роботі менеджерів є постійне вивчення діючого ринку освітніх послуг, завдяки чому менеджер зобов'язаний не лише аналізувати його поточну динаміку, а і прогнозувати його перспективу. Більше того, хороший менеджер покликаний сприяти створенню нового ринку. Для цього треба володіти знаннями маркетингу і проектуванням інновацій

задля прогресивного розвитку освіти держави [2].

Для вдалої роботи освітнього закладу в умовах ринкової конкуренції необхідна постійна адаптація освітніх закладів до змін у освітньо-економічному середовищі.

Менеджер поєднує і координує функції з організації, що пов'язані з менеджментом персоналу, фінансовим менеджментом, операційним та маркетинговим менеджментом, вирішує питання корпоративного управління. Управління є видом діяльності, що впорядковує систему освіти, зменшуючи хаотичність й непередбачуваність, прогнозуючи подальшу діяльність закладів освіти з економічних питань, виступають рушіями значних соціальних перетворень.

Світосприйняття менеджерів освіти нової генерації є подібне до підприємницького. Для таких менеджерів характерні цілеспрямованість та внутрішня мотивація, що доповнюються орієнтованістю на внутрішні та зовнішні винагороди освітньої організації. Керівники цього типу прагнуть отримати контроль над усіма ресурсами. Менеджери освіти такого типу діють відповідно до ситуації, причому не бояться займатися чорною, рутинною роботою адже вони лише виконують те, що має бути зроблене, при цьому, делегуючи необхідні для цього повноваження іншим людям. Їхні навички є дуже подібними до навичок підприємців, проте їхньою перевагою є краща освіта, глибше розуміння механізмів управлінських впливів та застосування різних управлінських методів. Менеджери освіти нового покоління впевнені у власних силах та рішучі в діях, до того ж вони сприймають помірний ризик й навіть свідомо готові йти на нього, майже так само як й підприємці, вони орієнтовані на дії, а не на рефлексію, на повну зміну ситуації, а не на пристосування до зовнішніх умов. Основною перевагою таких менеджерів залишається більша схильність до пошуку компромісів. Вони вчаться на власних помилках та невдачах, але разом з тим вони визнають право на помилку за своїми підлеглими [3].

Сучасні заклади освіти повинні ухвалювати головні для навчального процесу рішення: визначати стратегію, обирати навчальну програму, прописувати правила для всіх учасників навчального процесу в статуті, визначати, де підвищуватимуть кваліфікацію учителі, залучати кошти спонсорів та ефективно їх використовувати. Усе це неможливо без сучасних знань, проактивності та менеджерських здібностей менеджерів освіти [4].

Список використаних джерел:

1. Проблемні аспекти менеджменту та менеджмент-освіти в умовах освіти в умовах ринкових змін. URL: <http://sociocultural.knukim.edu.ua/article/view/143391/141082>

2. Полуяктова О. Підготовка менеджерів та практиків управління. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/9.pdf>

3. Бардаш А. визначення ролі менеджменту освіти у постіндустріальній економіці. URL: https://www.researchgate.net/publication/305075615_VIZNACENNA_ROLI_MENEDZMENT_OSVITI_U_POSTINDUSTRIALNIJ_EKONOMICI

4. Яким має бути сучасний директор школи? URL: <https://osvitoria.media/experience/yakym-maye-buty-suchasnyj-dyrektor-shkoly>

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ДИДАКТИЧНО-ВИХОВУВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Бородай Е. М., Кононец Н. В.
(Полтава, Україна)

Суть військово-патріотичного дидактично-виховувального середовища української школи в умовах воєнного стану ми вбачаємо в організації специфічного простору в закладі загальної середньої освіти (ЗЗСО), який інтегрує в собі сукупність створених особливих дидактичних умов та умов виховання учня-патріота України, мета якого спрямована на розвиток у нього ціннісного ставлення до своєї держави та нації, українського народу загалом, формування особистості, яка шанує та відчуває гідність за історичні та культурні надбання країни, любов до Батьківщини; має повагу та дотримується законодавства України; готова турбуватися про благо свого народу, виконувати свої громадянські та конституційні обов'язки щодо захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України; толерантною до інших народів, культур і традицій; готовою до участі в процесах державотворення, становлення України як правової, демократичної держави та її захисту.

Головні ідеї, які закладаємо в основу створення в українській школі військово-патріотичного дидактично-виховувального середовища, спрямованого на формування й розвиток соціально-свідомої особистості патріота України в сучасних умовах – це сукупність принципів:

– *принципи української етнопедагогіки* (природовідповідність, культуровідповідність, народність виховання, виховання в праці, єдність навчання і виховання, зв'язок із життям рідного народу, гуманізм, активність і ініціативність виховання в процесі виховання, орієнтування на вселюдські моральні цінності);

– *принципи ресурсно-орієнтованого навчання* (універсальності, самостійності та керованості, індивідуалізації, саморегуляції, неперервності, свободи вибору, раціоналізації, мобільності,